MEDICAE FACVLTATIS DECANI

HERMANNI FRIDERICI TEICHMEYERI

HAEREDITARII IN CAMSDORF ET WENIGEN-IENA

PHIL. ET MED. DOCT. ANAT. CHIRVRG. ET BOTANICAE PROF. PVBL. ORDIN. SERENISSIMORVM SAXONIAE DVCVM VINAR. ET ISENAC. CONSIL. AVL. ET ARCHIATRI ACAD. IMPER. LEOPOLD. CAROL. ET SOC. SCIENT. REG. BORVSS. SODAL.

PROGRAMMA INVITATORIVM DE RHYTMIS BASILII VALENTINI DVODECIMVM

DISSERTATIONI INAVGVRALI DE

DOLORE FEBRIVM ACVTARVM

DIE XXX. AVG. MDCCXXXVIII. HABENDAE PRAEMISSVM.

IENAE DIE DOM. XII. POST. TRINITATIS.

LITTERIS CROEKERIANIS.

Vt promiſſis, in programmate undecimo datis, ſatisfaciam, agendum nunc eſt de depuratione Mercurii. Impuritates atque ſordes, Mercurio iunctae, vel extrinſece vel intrinſece adhaerent.

Cum ſordes, Mercurio extrinſece adhaerentes, minime ad Mercurii naturam pertineant, omnis Mercurius, vel ad Barometra, vel ad Aethiopem mineralem, vel ad vnguenta & emplaſtra, vel ad alium in praxi medica finem impendendus, prius ab omnibus metallicis particulis, plumbo ſcilicet, puluere, aliisque terrenis depurandus, & quidem adeo ſollicite, vt ad ſplendorem argenteum, radiantem, fulgentem plenamque fluiditatem perducatur.

Mercurius nunc in terrae viſceribus fluidus reperitur, & virgineus ſalutatur, nunc ex ſuis venis metallicis, minerisque, mediante deſtillatione, per

retor-

retortam expellitur vel alio quoque modo extrahitur. *

Mercurius a mercatoribus emtus utplurimum impurus eſt, lucri enim capiendi cauſa adulteratur; & ideo ſequenti, & quidem communi modo purificandus eſt:

Recipitur ſcilicet concha lapidea, cui Mercurius infunditur, additur in ſimul ſal commune, quo cum tamdiu trituratur, donec penitus fere diſpareat; praeterea additur puluis ſcoriarum martis *von Hammerſchlag*, & quidem omnia in portione anatica.

Haec mixtura intime inter ſe combinata committitur retortae ** terreae minori, & ad noſtram methodum commodam in ollae furno deſtillatur in vas recipiens aqua repletum, ita quidem, vt roſtrum retortae in aqua penitus ſit abſconditum, ne vapor Mercurialis in auras abeat; ſi enim retortae roſtrum ſub aqua deliteſcit coagulatur mercurialis vapor, iterumque transvertitur in verum Mercurium. Cum enim inter omnes conſtet, Mercurium eſſe ſpiri-

 tum,

* Methodum id perficiendi planius deſcriptam videbis in ſcriptoribus rei metallicae, v. g. apud Ill. GEORG ENGELHARD *von* LOHNEYS im Bericht von Bergwercken p. 177. it. in LAZARI ERCKERI *aula ſubterranea p. 178. & 179.*

** Non ſine ratione commendo retortas terreas minores pro deſtillando & depurando Mercurio; harum enim roſtra ſi incaleſcunt, ab igne tam forti non rumpuntur; quando vero, contraria ex parte, Mercurius in retortis vitreis, quorum roſtra ſub aquis deliteſcunt, deſtillatur, vix fieri poteſt, ne vitra rumpant atque frangantur. Hoc iam dudum obſeruauit PHILALETHA, hinc ferreas & ex Chalybe confectas commendat retortas *cap. XV. introitus aperti.*

tum, qui ab igne in vaporem & fumum resoluitur, siue quod idem est, in aerem & effluuia abit.

Alii depurationem Mercurii aliis suscipere solent modis; vt exempli loco unicam tantum adducam rationem Mercurium depurandi, recipiunt cinnabarim factitiam, vel etiam Mercurium sublimatum, & ex hisce corporibus addendo sufficientem & anaticam vel limaturae vel scoriarum Martis quantitatem, mediante destillatione in pristinum restituunt corpus, eundemque Mercurium dicunt rediuiuum. ***

Verum quamuis Mercurius hac methodo communi a sordibus suis extrinsecis mundificetur, ille tamen intrinsece non est purificatus. Omnia enim, quae cum Mercurio in sublimatione coniunguntur, v. g. sulphur commune in cinnabari, spiritus nitri, salis & vitrioli in Mercurio sublimato, cum sint extrinsece saltim agentia, quae mercurium non penetrant intime, nec suas proprietates intrinsecas mutant, facili enchyrisi ab eo iterum separantur.

Impuritates intrinsecae vero, quae in certa terra certaque aqua, quae bina intime inter se iunguntur cum Mercurio, consistunt, hac indicata methodo communi, nunquam separantur a Mercurio.

Pauca haec praemittere dissertationi inaugurali clarissimi atque dignissimi Candidati artis salutaris per-

*** Vide *institutiones* meas *chymicas p. 35. & 36.*, vbi de depuratione Mercurii tractatur, & si vis, iunge cum iisdem *institutiones* meas *materiae medicae cap. IX.* de *Saliuatione Mercuriali.*

permiſit vitae ratio, quam hic, uti moris eſt, propria Candidati manu conſignatam exhibeo:

CAROLO GOTTLOB RÜCKERO

Zittaviae a. CIↃ IↃCC IX. *Die* XVII. *Kalend. Febr. contigit naſcendi conditio. Patre ille natus honeſto, annum nunc agente octogeſimum quintum, Gymnaſii Zittavienſis Collega,* CAROLO RÜCKERO, *matre* DOROTHEA ROSINA, *ex* Neumanniorum *ſtirpe oriunda. Fideliſſima ipſe patris chariſſimi informatione in litteris latinis aeque ac graecis uſus, ac pietatis chriſtianae principiis imbutus, curae commiſſus fuit clariſſimi M.* CHRIST. PESCHECKI, *Arithmeticae praecepta ipſi tradentis ac Geometriae, ac tranſactis aliquot annis in celebratiſſimo illo virtutis & meliorum artium ſeminario Zittavienſi cum a reliquis Praeceptoribus publicis b. M.* MICH. ZIGERO, IOH. DAN. STRAVPITZIO, Subrectore, *M.* ADAM ERDM. MIRO, Conrectore, *& deinceps a defuncti huius ſucceſſore M.* SAM. FRIDER. BVCHERO, *viris de re literaria praeclare meritis; tum vero a Gymnaſii modo laudati* Directore *M.* GOTHOFRP. POLYCAR. MVLLERO, *inſigni ſua eruditione maximam inter doctos nominis celebritatem conſequuto, in iis artibus, quibus iuuenilis aetas ad humanitatis ſtudia informari ſolet, eruditus, atque adeo, ductu inſuper experientiſſimi Medicinae Doctoris & Practici* IAC. FRIDER. GERBERI, *fundamentis quibusdam in ſcientiis anatomicis & chymicis rite iactis, ſublimioribus in academia diſciplinis rite pertractandis idoneus iudicatus, habita, qua Gymnaſio valediceret, oratione* de Democriti Abderitae vita, *huius cognitione anatomica, & incrementis rerum anatomicarum ad noſtra vsque tempora, die XImo Kalend. octobris Anno CIↃ IↃ CC XXXI.*

 adiit

adiit florentiſſimum hoc Muſarum Ienenſium domicilium. Quo facto nomen ſuum apud Pro-Rectorem *tunc temporis* Magnificum IOH. ADOLPH. WEDELIVM *profeſſus, atque ita die V. iduum Octobris ordini litterarum ſtudioſorum rite adſcriptus ab* HERM. FRID. TEICHMEYERO, *cuius patrocinio fuerat commendatus, petitis, quo pacto ſtudiorum rationes rite forent ineundae, conſiliis, cum ab ipſo doctore Philoſophiam naturalem, Chemiam, Anatomiam, Phyſiologiam, Pathologiam, Praxin medicam & Medicinam legalem eſt edoctus; tum vero operam dedit viris* Illuſtribus atque Excellentiſſimis, HILSCHERO *&* HAMBERGERO, *quorum alter materiam medicam priuatim, pathologiam vero & modum praeſcribendi formulas publice ipſum perdocuit; alter ſtudia eius in ſcientiis pariter phyſicis, ac anatomicis in maius meliusque prouexit, cuius etiam praelectionibus publicis incrementa debet, quae in diſciplina chirurgica in dies cepit maiora. In methodo medendi generali ipſum erudiuit vir de arte illa maxime ſalutari immortaliter meritus,* Illuſtris, atque Excellentiſſimus, IOH. ADOLPH. WEDELIVS. *Statim ſub initio annorum academicorum in percipiendis artis mathematicae praeceptis opera vſus eſt* SEGNERI, Mathematum & phyſices nunc temporis in Academia Goettingenſi P. P. O. *celeberrimi: Philoſophiae eiusdemque rationalis praeceptorem habuit* M. IAC. CARPOVIVM, illuſtris Gymnaſii Vinarienſ. nunc Rectorem clarisſimum. *De ipſius ſtudiorum rationibus praeclare itidem meruit Hoſpes deſideratiſſimus,* Excellentiſſimus EMAN. CHRISTIAN. LOEBERVS, *vſu & experientia in arte medica inſignis, quem praelegentem audiuit Praeſtantiſſimi* BOERHAAVII *inſtitutiones medicas, & aphoriſmos de cognoſcendis & curandis morbis: cuius praecepta quum rite haberet percepta, prolixiſſima hoſpitis modo laudati in ipſum voluntate factum eſt, vt cum iſto aegrotos aliquoties, qui curae ac fidei eius ſe commiſerant, conueniret, &, quo illi modo forent tractandi, diſceret*

ret. Suadente ita Hoſpite Excellentiſſimo, *ſtudiorum ſuorum rationibus amplius prouiſurus, relicta die VII. iduum Septembris* CIↃ IↃ CC XXXV. *urbe Ienenſi, & itinere per Caſſellas, Paderbornam, Mimingrodam, Zwollam, Sinum Auſtrinum facto, Amſtelodamum conceſſit; & inde Lugdunum Batavorum ſe recepit, ibique artis medicae peritia Praeſtantiſſimorum virorum,* HERM. BOERHAAVII *iuxta, inſtitutiones & aphoriſmos practicos a ſe editos explicantis, ac* BERNH. SIEGFR. ALBINI, *ſcientias anatomicas & chirurgicas, itemque in praeparata ſua anatomica ceracea materia iniecta conſiderationes phyſiologicas tradentis, ſcholas non ſine inſigni iucunditate & fructu frequentauit, & vtilitatem haud mediocrem ex doctiſſimis Praeceptoris poſtremo loco nominati colloquiis, quae ipſi* Hoſpitis *commendatio effecerat, percepit. Morbo tamen conflictatus acuto, eodemque ſumma cum virium debilitate coniuncto, &, quum iam conualuiſſe videretur, vertiginans ac capite debilis, & regionis Batauicae aëra pertaeſus, hortante ita* Experientiſſ. Med. Doct. GERH. A SWITEN, *cui valetudinis reſtituendae curam commiſerat, poſtquam Hagae Comitum, Amſtelodami, aliisque in locis illuſtrioribus, noſocomia, & domos publicas viſendi, & notatu ac ſpectatu digniora in vſum ſuum conuertendi gratia aliquamdiu fuit commoratus, in Germaniam d. VII. Kalend. Auguſti* CIↃ IↃ CC XXXVII. *ſe recepit, &, ut valetudini indulgeret, per varia eius regionis loca iter fecit, & inter alia & Caſſellas, vbi rariora multa ipſi videre contigit, & Marpurgum adiit, vbi* Philoſophus, *quem noſtra tulit aetas* percelebris, CHRISTIANVS WOLFIVS, *ipſi ſui conueniendi copiam fecit. Inde* Ienam *ipſis idibus Auguſti* CIↃ IↃ CC XXXVII. *reuerſus, &, quae coeperat, ſtudia vlterius eſt proſecutus.*

Confecto nunc ſtudiorum itinerumque curſu laudabili, ad altiora contendens adiit, vt par eſt, facultatem noſtram medicam rogans, vt aditus ei ad conſueta examina aperiretur. Voti huius particeps

ceps factus, ſpem omnino implevit facultatis, docuitque, ſe tempus ſtudiis itineribusque datum bene collocaſſe.

Reſtat diſſertatio inauguralis, quae de DOLORE FEBRIVM ACVTARVM agens, ſub praeſidio laudati Magnifici HILSCHERI habenda erit die XXX. Aug. M DCC XXXVIII.

Ad hunc vero actum ſolennem Magnificum Pro-Rectorem, illuſtriſſimos S. R. I. Comites, academiae proceres venerandos, hoſpites omnium ordinum honoratiſſimos, & generoſiſſimam & in ſpem patriae efflorescentem commilitonum coronam perofficioſe & beneuole, collegii medici nomine, invito. P. P. Ienae die Dom. XII. poſt Trinit. MDCC XXXVIII.

